

Datum: 09.11.2015

Medij: Kopernikus

Emisija: Srbija On Line

Autori: Redakcija

Teme: Etnografski muzej Srbije; Centar za nematerijalno kulturno nasleđe u Etnografskom muzeju

Početak

Emisija 09.11.2015 16:30:00

Trajanje

70:00

Prilog 09.11.2015 17:20:00

9:58

Naslov: Zaštita i promovisanje nematerijalnog kulturnog nasleđa

4804

Voditeljka:

Mi nastavljamo dalje sa našim druženjem. Naime, Centar za nematerijalno kulturno nasleđe pri Etnografskom muzeju u Beogradu organizovao je naučni skup pod nazivom "Podizanje svesti o značaju registrovanog nematerijalnog kulturnog nasleđa Republike Srbije kroz unapređenje Nacionalnog registra nematerijalnog kulturnog nasleđa". Dugačak naziv, a pojasniće nam Danijela Filipović koja je rukovodilac Centra za nematerijalno kulturno nasleđe pri Etnografskom muzeju. Zaista dugačak i opširan naziv ovog naučnog skupa. O čemu se radi?

Danijela Filipović, rukovodilac Centra za nematerijalno kulturno nasleđe pri Etnografskom muzeju:

Da, jeste dugačak naziv. Ali, ono što radimo jeste veoma kompleksno. Naime, Centar za nematerijalno kulturno nasleđe Etnografskog muzeja organizovao je stručni skup posvećen unapređenju Nacionalnog registra nematerijalnog kulturnog nasleđa. Republika Srbija je formirala Nacionalni registar nematerijalnog kulturnog nasleđa u junu 2012. godine i taj Registar se vodi u Centru za nematerijalno kulturno nasleđe Etnografskog muzeja. U njemu se nalaze 28 elementa nematerijalnog kulturnog nasleđa Srbije i prosto s obzirom na to da se ove godine navršava pet godina od usvajanja Uneskovke konvencije o zaštiti nematerijalnog kulturnog nasleđa, smatrali smo da je dobar trenutak da sagledamo ono što smo uradili u proteklom petogodišnjem periodu i da vidimo neke nove smernice i inicijative za zaštitu nematerijalnog kulturnog nasleđa u Republici Srbiji u nekom narednom periodu.

Voditeljka:

Ovaj naučni skup je deo jednog šireg projekta koji je podržan od strane Uneska. U okviru programa "Participacije za 2015. godinu". Šta podrazumeva ovaj širi program?

Danijela Filipović, rukovodilac Centra za nematerijalno kulturno nasleđe pri Etnografskom muzeju:

Jeste. Centar za nematerijalno kulturno nasleđe pokrenuo je ovaj projekat sa ciljem upravo da se s jedne strane unapredi Nacionalni registar nematerijalnog kulturnog nasleđa, da se izradi nova baza podataka, nova platforma i da se osmisle novi načini prezentacije nematerijalnog kulturnog nasleđa uključujući i nove tehnologije. Naime, znamo da je danas veoma važno da se ono što želimo prezentuje mladim generacijama putem novih tehnologija i upravo zato naša nova Web platforma će biti prilagođena za korišćenje putem raznih drugih uređaja kao što su mobilni telefoni, tableti i tako dalje, kako bi se vidljivost nematerijalnog kulturnog nasleđa podigla i kako bi se uključili i oni gledaoci, odnosno oni nosioci nasleđa koji su do sada bili izvan ovog sistema zaštite.

Voditeljka:

Kako je sam skup protekao? Koji je zaključak, ako biste mogli reći, tog skupa? Koji je značaj bio tog skupa?

Danijela Filipović, rukovodilac Centra za nematerijalno kulturno nasleđe pri Etnografskom muzeju:

Skup je protekao, možemo oceniti, veoma uspešnim. U njemu su pre svega učestvovali stručnjaci koji su do sada na razne načine bili uključeni u sistem zaštite nematerijalnog kulturnog nasleđa. Naime, uspostavljanje ove Konvencije u ovom petogodišnjem periodu urađen je veoma veliki posao na primeni Konvencije o zaštiti nematerijalnog kulturnog nasleđa. Formiran je, ako što sam rekla, Nacionalni registar, Centar za nematerijalno kulturno nasleđe. U Ministarstvu kulture je formirana Nacionalna komisija i Nacionalni komitet nematerijalno kulturno nasleđe i sve su to tela koja su tokom ovih proteklih godina vredno radila na uspostavljanju sistema. Naravno, na skupu su bili veoma aktivni i nosioci, odnosno oni predstavnici lokalnih zajednica koji su svoje elemente nematerijalnog kulturnog nasleđa već upisali na Nacionalnu listu. Istovremeno ovo je bila i prilika da se podsetimo koji su to koraci koji nam tek predstoje, zapravo šta je ono što moramo raditi da bi se uključili i neki drugi nosioci, neke druge lokalne zajednice, jer nematerijalno kulturno nasleđe je upravo ono nasleđe koje lokalne zajednice prepoznaju kao deo svog identiteta i koje žele da prenesu sledećim generacijama.

Voditeljka:

Da nastavimo u tom duhu što ste rekli. Šta se podrazumeva pod nematerijalnim kulturnim nasleđem? Kada to kažemo, dajte nam neki primer prosto da bi nas i gledaoci razumeli. Šta spada tu?

Danijela Filipović, rukovodilac Centra za nematerijalno kulturno nasleđe pri Etnografskom muzeju:

Kao što sam rekla, nematerijalno kulturno nasleđe je ono nasleđe koje lokalne zajednice prepoznaju kao deo svog identiteta, a tu spadaju svi oni običaji, verovanja, znanja vezana za tradicionalne zanate, za tradicionalne načine proizvodnje prehrambenih proizvoda, odnosno ishrane, zatim znanja vezana za neke rituale i sve ono što se u jednoj lokalnoj zajednici neguje i što se kroz generacije prenosi u toj sredini. Kao primer ćemo svakako navesti ono što je zapravo i najprepoznatljiviji deo našeg nematerijalnog

Datum: 09.11.2015

Medij: Kopernikus

Emisija: Srbija On Line

Autori: Redakcija

Teme: Etnografski muzej Srbije; Centar za nematerijalno kulturno nasleđe u Etnografskom muzeju

Početak

Emisija 09.11.2015 16:30:00

Trajanje

70:00

Prilog 09.11.2015 17:20:00

9:58

Naslov: Zaštita i promovisanje nematerijalnog kulturnog nasleđa

4426

kulturnog nasleđa, to je Krsna slava. Ona je prošle godine upisana u Uneskovu listu nematerijalnog kulturnog nasleđa kao prvi upis iz Republike Srbije. U tom smislu možemo reći da je upis Slave na Reprezentativnu listu Uneskua jedan od rezultata našeg tog petogodišnjeg rada na uspostavljanju sistema zaštite nematerijalnog kulturnog nasleđa. Pored Slave tu imamo još neke običaje, ako što su Đurđevdanski običaji, zatim imamo interesantne običaje "izlivanje ratarskih sveća u okolini Loznice". Tu su upisane i neka znanja vezana za proizvodnju karakterističnih jela na nekim mestima, kao što je na primer Belmuž koji je karakterističan za istočnu Srbiju ili pak novopazarske mantije, tu je i pirotski kačkavalj, tu su upisani i neki zanati, zatim od usmenih tradicija tu imamo pevanje uz gusle, sviranje na gajdama i tako dalje.

Voditeljka:

Tu je i Uneskova konvencija o očuvanju nematerijalne kulturne baštine i nasleđa. Šta ona podrazumeva? Da li u Srbiji delujemo u skladu sa tom Konvencijom?

Danijela Filipović, rukovodilac Centra za nematerijalno kulturno nasleđe pri Etnografskom muzeju:

Da, možemo da kažemo da je od usvajanja te Konvencije od 2010. godine zaista preduzet čitav niz značajnih koraka na njenoj implementaciji. Tu smo učinili zaista značajne korake. Ono što Konvencija zapravo nudi jeste čitav jedan sistem mera na koji način je moguće očuvati postojeće nematerijalno kulturno nasleđe i zapravo učiniti ga vidljivim, učiniti ga značajnim za one koji su njegovi nosioci i isto tako obezbediti njegovu održivost. To su neke osnovne stvari o kojima moramo voditi računa da bismo naše nasleđe sačuvali za sledeće generacije.

Voditeljka:

Na početku emisije pričali smo sa predsednikom iz Ministarstva poljoprivrede i zaštite životne sredine. Upravo je Zakon o jakim alkoholnim pićima i kako će biti lakše, jednostavnija proizvodnja rakije u suštini. Da li rakija može da se svrsta u nematerijalno kulturno nasleđe?

Danijela Filipović, rukovodilac Centra za nematerijalno kulturno nasleđe pri Etnografskom muzeju:

Da, upravo je to dobro pitanje. I rakija šljivovica konkretno je nešto što bi vrlo skoro trebalo da se nađe na našoj listi nematerijalnog kulturnog nasleđa, jer to upravo jeste nematerijalno nasleđe. Gotovo svako domaćinstvo u Srbiji proizvodi rakiju i možemo čuti u svakom selu da je baš njihova rakija najbolja, ali upravo zato što ga oni koji ga proizvode doživljavaju kao svojom osobenošću i specifičnošću, ono jeste nematerijalno nasleđe.

Voditeljka:

Da li u inostranstvu dovoljno cene i prepoznaju srpsko nematerijalno kulturno nasleđe?

Danijela Filipović, rukovodilac Centra za nematerijalno kulturno nasleđe pri Etnografskom muzeju:

Da. Srpsko nematerijalno kulturno nasleđe, kao što sam rekla, u ovom trenutku nalazi se na listi Nematerijalnog nasleđa čovečanstva kroz upis Slave i to jeste svakako značajan korak za nas. Međutim, takođe važno je zapravo da mi pre svega počnemo da ga prepoznavamo i vrednujemo kod nas. Važno je da u svakoj sredini neko se zainteresuje za ono što poseduje kao značajno i da se između ostalog i javi nama u Centar za nematerijalno kulturno nasleđe sa inicijativom da se nešto što je specifično za tu oblast upiše, a onda ćemo mi usmeriti na način na koji se to rad. Jer kao što sam rekla, uspostavljen je jedan dosta dobar sistem zaštite nematerijalnog kulturnog nasleđa, tako da imamo i regionalne koordinate koji se nalaze u Novom Sadu, Čačku, Užicu, Zaječaru i Nišu, koji takođe mogu biti, odnosno koji jesu spona između lokalnih zajednica i nas u Centru.

Voditeljka:

Šta je ono što je rađeno ovih proteklih pet godina i ono što se planira, a naravno u skladu sa Konvencijom Uneska o očuvanju nematerijalne kulturne baštine?

Danijela Filipović, rukovodilac Centra za nematerijalno kulturno nasleđe pri Etnografskom muzeju:

Da, onaj segment koji smo usput pomenuli je zapravo veoma značajan, jeste edukacija. I u proteklom periodu održan je čitav niz edukativnih radionica, seminara sa ciljem da se upozna, pre svega, stručna javnost sa ciljevima i sa vrednošću Konvencije. A sada u nekom narednom periodu će biti pokrenute i neke inicijative koje će biti usmerene ka široj javnosti kako bi se zaista što veći broj ljudi informisao, pre svega, o nematerijalnom nasleđu, a samim tim i stekao mogućnost da se uključi.

Voditeljka:

Svi zainteresovani mogu da dođu u Etnografski muzej da se informišu o nematerijalnom kulturnom nasleđu.

Datum: 09.11.2015

Medij: Kopernikus

Emisija: Srbija On Line

Autori: Redakcija

Teme: Etnografski muzej Srbije; Centar za nematerijalno kulturno nasleđe u Etnografskom muzeju

	Početak	Trajanje
Emisija	09.11.2015 16:30:00	70:00
Prilog	09.11.2015 17:20:00	9:58

Naslov: Zaštita i promovisanje nematerijalnog kulturnog nasleđa

655

Danijela Filipović, rukovodilac Centra za nematerijalno kulturno nasleđe pri Etnografskom muzeju:

Jeste, da se informišu u Etnografskom kulturnom muzeju.

Voditeljka:

I da daju neku informaciju.

Danijela Filipović, rukovodilac Centra za nematerijalno kulturno nasleđe pri Etnografskom muzeju:

Takođe, mogu i da to učine i preko našeg sajta. Sve je to m dostupno i mi smo uvek raspoloženi da odgovorimo na pitanja.

Voditeljka:

Hvala vam puno na ovako zanimljivim informacijama i lepim. Nadam se da smo ulepšali popodne našim gledaocima.

Danijela Filipović, rukovodilac Centra za nematerijalno kulturno nasleđe pri Etnografskom muzeju:

Hvala Vama.

Datum: 09.11.2015
Medij: RTS2
Emisija: Sve boje života
Autori: Redakcija
Teme: Etnografski muzej Srbije

	Početak	Trajanje
Emisija	09.11.2015 16:45:00	25:00
Prilog	09.11.2015 17:02:00	3:03

Naslov: Oaza ovdašnje etnografije - Etnografski muzej

2232

Voditelj:

U emisiji „Sve boje života“ vodimo vas u muzeje. Jedan od njih je Etnografski muzej koji za nas dana otvara vrata i upoznaje vas sa svojim zbirkama.

Miloš Matić, viši kustos Etnografskog muzeja:

Dobrodošli u Etnografski muzej u Beogradu, koji je formalno osnovan 1901.godine i ako početni materijal koji se u njemu nalazi seže nešto dublje u prošlost, sakupljan je za veliku izložbu u Moskvi 1867.godine i deo tog materijala je ostao u Beogradu u okviru Narodnog muzeja. Tako da se jedna kolekcija 909 predmeta izdvojila 1901.godine u zaseban Etnografski muzej i mi se sada nalazimo na drugom nivou, poslednje znači postavke, gde je predstavljeno, da kažem, vrlo kompleksan način svakodnevnog života u tradicijskoj kulturi. Okusnicu čine prezentacija tradicionalnog značenja stanovanja i tradicionalnih načina privređivanja. Ukupam etnografski materijal je podeljen u nekoliko ključnih zona, kao što su dinarska, centralna, balkanska, istočnobalkanska, panonska zona. Naravno tu nije urađeno slučajno, urađeno je zbog toga što te zone sa sobom nose i određene kulturološke karakteristike, koje su predstavljene ovde tipičnim nekim primerima kao što je dinarska brvnara, ili moravska kuća, ili kamena kuća karakteristična za Hercegovinu i primorje, panonski način gradnje, kuće od naboja, vetrenjače. Tako da posetioci zaista mogu da steknu jednu veoma kompleksnu široku predstavu o našoj tradicijskoj kulturi. U enterijeru dinarske brvnare je predstavljena proslavljanje Božića, a u enterijeru panonske kuće ke predstavljeno proslavljanje Uskrsa. Osim toga s obzirom na veoma veliko visoko razvijenosti stočarske kulture u našoj tradicijskoj kulturi prikazan je Đurđevdan kao jedan od ključnih praznika, a znamo da je i dan danas Đurđevdan jedna od najčešćih slavljenih slava u savremenoj kulturi. Na kraju predstavljeno je nekoliko ključnih zanata, a to je pre svega grnčarski zanat i tu je opančarski zanat. Dakle, tu su se sredila na konkrentne zanate, a u ostalom delu postavke je predstavljen vrlo veliki broj elemenata materijalne kulture koji su praktično bili u funkciji privređivanja od obezbeđivanja egzistencionalnih potreba, pre svega ishrane, pa do nekih užitaka kao što je obrada duvana i upotreba duvana.

Datum: 09.11.2015
Medij: TV Studio B
Emisija: Beogradske dobre dane
Autori: Redakcija
Teme: Etnografski muzej Srbije

	Početak	Trajanje
Emisija	09.11.2015 17:00:00	60:00
Prilog	09.11.2015 17:22:00	3:02

Naslov: Izložba krapinskih neandertalaca

2869

Spiker

Jedno od najznačajnijih nalazišta neandertalskog čoveka staro više od 125 000 godina, pećina u Krapini, predstavljeno je u Prirodnjačkom muzeju na Kalemegdanu. Gostujuća izložba Muzeja krapinskih neandertalaca iz Hrvatske koja će biti otvorena do 14. decembra, posvećena je Dragutinu Gorjanoviću-Krambergeru, hrvatskom geologu koji je vršio istraživanja na tom nalazištu krajem 19. veka.

Novinar, Emilija Radibratović

Izložba "Dragutin Gorjanović - Kramberger i krapinski pračovek" predstavlja rekonstrukciju nalazišta krapinskog pračoveka, ostatke ljudskih kostiju iz paleolita, lobanje, kosti ruku, nogu, karlica. Brojne fosilne nalaze kostiju životinja, kameno oruđe tog doba, kao i dokumenta, geološke karte, fotografije.

Vlasta Krklec, direktorka Muzeja Hrvatskog Zagorja

Mi smo ovde napravili jedan sukob starih rekonstrukcija i novih rekonstrukcija. Stare se nalaze i danas na nalazištu, dakle potiču iz 1980. godine namerno da se vidi koliko je napredovalo saznanje o izgledu neandertalnog čoveka i ono što imao danas u novom muzeju, kao jedna, kao jedan najmoderniji izraz tog neandertalca.

Novinar

U pećini u Krapini nađeno je oko 900 ljudskih ostataka, više desetina jedinki različitog pola, starosti od 2 do 40 godina. O neandertalcima se danas zna da su bili visoki oko 160-165 cm, sa snažnim vilicama i zubima, oštrom izbačenom bradom, iskošenim čelom i izbačenim arkadama. Bili su izuzetni lovci, koristili su brojno oruđe i oružje, odevali se, znali za vatru.

Sebastijan Barilar, Muzejski vodič

Imali su razvijen neki jezik, sad teško je tačno objasniti kako bi taj njihov jezik zvučao. Naravno, on nije bio toliko kompleksan kao naš danas, ali sposobnost komunikacije su zasigurno imali. Imali su podjezične kosti kakve imamo danas na primer i još bitnije pronađeno je genom, to je jedan bitan gen koji se zove FOXP2, on je odgovoran za razvoj govora upravo kod nas, znači homo sapiens kod naše vrste.

Novinar

Gostovanje muzeja krapinskih neandertalaca deo je saradnje sa Prirodnjačkim muzejem koja je započeta pre dve godine.

Sagovornik

Mi smo prošle godine na veliko zadovoljstvo učestvovali u Krapini na međunarodnoj konferenciji prirodnjačkih muzeja sveta gde smo prikazali minerele Trepče i odmah dogovorili novu izložbu, odnosno gostovanje Muzeja krapinskih neandertalaca da bi sa zadovoljstvom pokazali kako izgleda nova muzeologija i kako izgleda savremeni muzej, istovremeno, pokazali važnost kulturne politike u regionu koja, siguran sam, mora da bude broj 1.

Novinar

Postavka u Prirodnjačkom muzeju posvećena je hrvatskom geologu i paleontologu Dragutinu Gorjanoviću-Krambergeru koji je na ovom nalazištu od 1899. obavio sistematska istraživanja nakon što ga je otkriće ljudskog zuba uverilo da je reč o staništu nekadašnjeg čoveka. Smatra se da je starost ovog paleontološkog lokaliteta veća od 125 000 godina.

Datum: 09.11.2015

Medij: TV Studio B

Emisija: Beograda dobar dan

Autori: Redakcija

Teme: Etnografski muzej Srbije

	Početak	Trajanje
Emisija	09.11.2015 17:00:00	60:00
Prilog	09.11.2015 17:03:00	0:53

Naslov: Izložba o čoveku pre 125 000 godina

778

Spiker

Visine 160 do 165 centimetara sa snažnim vilicama i zubima, oštrom izbačenom bradom, iskošenim čelom, izbačenim arkadama, neandertalci su bili izuzetni lovci koristili su razno oruđe i oružje, odevali se, komunicirali, koristili vatru. Kako su izgledali, kako su živeli ljudi pre 125 hiljada godina možete saznati u Prirodnjačkom muzeju na Kalemegdanu gde je otvorena izložba Dragutin Gorjanović Kranberger i Krapinski pračovek. Gostujuća postavka muzeja krapinskih neandertalaca iz Hrvatske prikazuje rekonstrukciju nalazišta krapinskog pra čoveka, ostatke ljudskih kostiju iz paleolita, lobanje, kosti ruku, nogu, karlica, brojne fosilne nalaze kostiju životinja, kameno oruđe tog doba kao i dokumenta geološke karte, fotografije. Izložba je otvorena do 14. decembra.

